

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

21 iunie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Guzun Ion
Judecători - Eremciuc Ghenadie, Talpă Boris

Examinând fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul *Antoci Maria* în numele inculpatului *Moisei Cristin*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2022, în cauza penală de învinuire a lui

Moisei Cristin XXXXX,

Termenii de examinare:
prima instanță: 03.06.2021 - 01.11.2021;
instanța de apel: 22.11.2021 - 08.11.2022;
instanța de recurs: 13.02.2023 - 21.06.2023.

Asupra admisibilității motivelor invocate în recursul ordinar, Colegiul penal

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 01 noiembrie 2021, **Moisei Cristin**, a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, și în baza acestei *Legi*, a fost condamnat la pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de **5** luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. În sentință, prima instanță a constatat în fapt că: **Moisei Cristin**, la 11 mai 2021, aproximativ la ora 02:15, conducând automobilul de model XXXXX, fără a deține permis de conducere, pe traseul str. Uzinelor intersecție cu str. Vadul lui Vodă, mun. Chișinău, a fost stopat de către angajații Inspectoratului Național de Securitate Publică și fiind suspectat de conducerea unității de transport în stare de ebrietate, a fost supus testării alcoolscopice cu ajutorul dispozitivul ”Drager”.

Potrivit tichetului nr. 3656 din 11.05.2021, ora 02:23, s-a stabilit că, concentrația de alcool în aerul expirat de către *Moisei Cristin* constituia 0,43 mg/1, care conform art. 134¹² alin.(3) din Codul penal se atribuie la stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, acțiuni prin care acesta grav a încălcat prevederile art. 14

lit. a) al Regulamentului Circulație Rutieră, care prevede că: *''Conducătorului de vehicul îi este interzis: să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, fiind bolnav, traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală de natură să-i afecteze capacitatea de conducere''*.

Astfel, acțiunile inculpatului *Moisei Cristin* au fost încadrate juridic în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, după semnele calificative – *''adică, conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se afla în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, acțiune săvârșită de o persoană care nu deține permis de conducere''*.

3. Nefiind de acord cu sentința, a declarat apel avocatul *Antoci Maria* în numele inculpatului *Moisei Cristin*, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei hotărâri noi, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu stabilirea inculpatului a unei pedepse non privative de libertate.

3.1. În motivarea apelului a indicat că, inculpatul în cadrul urmăririi penale și-a recunoscut vina integral în comiterea infracțiunii, iar cu trimitere la prevederile art. 16 alin.(2) Cod penal, infracțiunea de care este învinuit *Moisei Cristin*, face parte din categoria celor ușoare.

Menționează că, ținând cont de scopul pedepsei, care este prevăzută în alin. (2) art. 61 Cod penal, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților cât și din partea altor persoane.

Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2022, apelul declarat de avocatul *Antoci Maria* în numele inculpatului *Moisei Cristin*, s-a respins ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1 În motivarea soluției instanța de apel, a statuat că, prima instanță a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării și just a adoptat o sentință de condamnare în privința inculpatului în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal.

Instanța de apel a constatat că, vinovăția inculpatului s-a confirmat prin următoarele probe materiale ale cauzei penale, formează un ansamblul de probe concludente și anume: *declarațiile martorului XXXXX; declarațiile XXXXX; procesul-verbal privind constatarea faptei de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică din 11.05.2021; procesul-verbal de ridicare din 20.05.2021; procesul-verbal de examinare a obiectului din 20.05.2021; procesul-verbal de examinare din 17.05.2021; mijloace materiale de probă-documente: - tichetul ''Drager'' nr. 3656 din 11.05.2021; certificatul parvenit de la IP ''Agenția Servicii Publice''; corp delict: - un CD-R cu înregistrări video din 11.05.2021.*

Pe această linie de concluzie, instanța de apel a relatat că, nu a există temei pentru a da o nouă apreciere probelor, instanța de apel, fiind solidară cu concluziile primei instanțe privind aprecierea probelor puse la baza sentinței de condamnare.

Instanța de apel a reținut ca fiind corectă concluzia primei instanțe privind determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpatul *Moisei Cristin* și semnele componente de infracțiune prevăzute de art. 264¹ alin.(4) Cod penal.

Față de lucrul judecat de primă instanță, s-a constatat o motivare amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu faptele reținute în sarcina inculpatului, astfel, fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Instanța de apel a menționat că, prima instanță just și întemeiat a stabilit categoria și termenul pedepsei penale, fiind luate în considerație dispozițiile art. 61 și art. 75 Cod penal, ce determină scopul pedepsei penale, de restabilire a echității sociale și corijare a infractorului, întru prevenirea comiterii de către acesta a altor infracțiuni, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, ținându-se cont de gravitatea faptei penale și prejudiciul cauzat prin consecințele survenite.

Astfel, la stabilirea și individualizarea pedepsei, instanța de fond a ținut cont de prevederile art. art. 6, 7, 61, 76, 77, 78 Cod penal, de gravitatea infracțiunii comise, de motivul acesteia, de persona celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, cât și de faptul că inculpatul nu este la prima abatere a legii, astfel din nou a comis o infracțiune, care conform art. 16 Cod penal, se atribuie la categoria celor ușoare.

Mai mult ca atât, materialele cauzei penale atestă că, la etapa cercetării judecătorești în prima instanță, inculpatul s-a eschivat de la instanță judecătorească și în privința numitului a fost inițiată procedura de căutare, care a continuat și la etapa de judecare a cauzei penale în odine de apel, iar acestea circumstanțe relevă cert faptul că, inculpatul deși a recunoscut vina la etapa de urmărire penală, nu și-a făcut concluzii pozitive, nu s-a conformat cerințelor legii și regulilor de conviețuire în societate, s-a eschivat de la răspundere penală.

În astfel de împrejurări, instanța de apel a ajuns la concluzia ca fiind justă soluția primei instanțe privind aplicarea inculpatului pedepsei privative de libertate, or, deși a comis infracțiune ușoară, cele menționate supra demonstrează cert că, inculpatul a sfidat regulile de comportare în societate democratică, iar prin urmare are obligația să suporte lipsuri și constrângerea în libertatea sa, executând pedeapsa penală aplicată prin sentința judecătorească, în urma confirmării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunilor comise.

Referitor la argumentul invocat de apărător că, instanța de fond la stabilirea pedepsei inculpatului nu a ținut cont de prevederile art. 76 Cod penal și anume, că inculpatul a recunoscut vina în cadrul urmăririi penale, precum și faptul că a săvârșit o infracțiune ușoară, prima instanță li-a respins ca fiind neîntemeiate, or, inculpatul pe parcursul cercetării judecătorești s-a eschivat de la instanță fiind dispusă examinarea cauzei în lipsa acestuia, nefiind posibilă stabilirea circumstanței atenuante respective de către instanța de fond nemijlocit în ședința de judecată, ceea ce a dedus soluția instanței de fond că, stabilirea unei pedepse mai blânde non privative de libertate nu își va atinge scopul pedepsei penale, corijarea inculpatului și prevenirea comiterii altor infracțiuni.

Instanța de apel a concluzionat asupra respingerii argumentelor invocate de către avocat în numele inculpatului, ca fiind nefondate or, aplicarea unei sancțiuni non privative de libertate nu va fi în concordanță cu circumstanțele cauzei penale și cu scopul pedepsei penale.

5. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel, avocatul *Antoci Maria* în numele inculpatului *Moisei Cristin*, a solicitat casarea deciziei cu

dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, cu stabilirea unei pedepse non privative de libertate.

5.1 În motivarea recursului, a menționat că, nu este de acord cu soluția adoptată de către instanța de apel, considerând că este una prea aspră.

Consideră că, inculpatului i-a fost stabilită una din cele mai grave pedepse din categoria pedepselor aplicate persoanelor fizice, și anume – închisoarea.

6. Împotriva recursului, procurorul în secția judiciar penală, *Guțan Pavel*, a depus referință prin care solicită inadmisibilitatea recursului ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

În motivarea acestuia indică că, instanța de apel, și-a argumentat suficient soluția în partea pedepsei penale stabilite inculpatului.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat în baza materialelor din dosar, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestora, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2), pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

Lecturând argumentele invocate în recurs, Colegiul penal reține că, deși recurentul nu a invocat nici un temei de drept prevăzut la prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, din conținutul acestuia se atestă dezacordul cu stabilirea de către instanțele de fond, în privința inculpatului a unei pedepse prea aspre, argument ce se încadrează la art. 427 alin. (1), pct. 10) Cod de procedură penală.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub acest aspect, Colegiul penal atestă că, motivele invocate de către partea apărării, prin prisma temeiului prevăzut la art. 427 alin. (1), pct. 10) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmarea în speță, nefiind constatate careva erori de drept.

Potrivit art. 427 alin.(1), pct. 10) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Colegiul penal atestă că, partea apărării apreciază ca fiind prea aspră pedeapsa stabilită de prima instanță și menținută de instanța de apel, invocând că, instanțele de fond, la stabilirea pedepsei au dat o apreciere greșită personalității inculpatului, fapt care a condus la individualizarea eronată a pedepsei stabilite, cu aplicarea unei pedepse prea aspre.

Colegiul penal reține că, în speță nu se contestă starea de fapt stabilită de instanțele de fond și nici încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite, în esență, criticile recurentului rezumându-se asupra aprecierii instanțelor a circumstanțelor cauzei care au determinat concluzii neîntemeiate privind individualizarea pedepsei.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată va ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile

de viață ale acestuia.

Reieșind din prevederile art. 61 Cod penal, *pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală, un mijloc de corectare, și reeducare a condamnatului, și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane.*

Respectiv, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze dacă scopul pedepsei penale poate fi atins prin stabilirea unei pedepse mai blânde, sau a unei pedepse mai aspre prevăzute în normă.

În formarea acestei convingeri, instanța de judecată urmează să țină cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de Lege, ceea ce la caz s-a realizat.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată va ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei stabilite asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Se reține că, potrivit art. 16 alin. (2) Cod penal, infracțiunea comisă de către inculpat este clasificată ca o infracțiune – *ușoară*.

Prin urmare, acțiunile inculpatului *Moisei Cristin* au fost încadrate juridic în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, după semnele calificative – *”adică, conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se afla în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, acțiune săvârșită de o persoană care nu deține permis de conducere”*.

Colegiul penal constată că, instanța de apel, corect și just a stabilit modalitatea de executare a pedepsei cu închisoarea de către inculpat, or, pedeapsa cu închisoarea, este în acord cu principiul proporționalității, luându-se în vedere fapta comisă și urmările acțiunilor făptuitorului.

Mai mult, pedeapsa stabilită, urmează să contribuie la formarea unei atitudini de respect față de legea penală, încât inculpatul să conștientizeze că, integrarea în societate, este posibilă doar prin abordarea de către acesta a unui mod de viață viabil comunității umane, care ar genera încetarea de către acesta a activității criminale, cu manifestarea unui stil de viață fără încălcarea legii.

Cu referire la alegațiile avocatului inculpatului privind necesitatea aplicării unei pedepse non privative de libertate, Colegiul penal constată că, această solicitare este vădit neîntemeiată, or, aplicarea acestor prevederi are la originea sa personalitatea inculpatului, modalitatea și gravitatea infracțiunii săvârșite, comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii.

Colegiul penal reiterează că, potrivit Revendicării nr. 246 (f. d. 30) și înscrisurilor anexate la materialele cauzei, inculpatul nu este la prima abatere de la *Legea penală*, or, anterior acesta a fost condamnat prin sentința XXXXX(f.d. 38-41).

În concluzie, în atingerea scopului de restabilire a echității sociale și prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni din partea inculpatului, instanța de apel corect a constatat că, corectarea și reeducarea inculpatului, poate fi atinsă doar prin stabilirea pedepsei cu închisoarea.

Colegiul penal, statuează că, pentru a se putea constata dacă inculpatul se poate corecta prin stabilirea unei pedepse non privative de libertate, se analizează persoana

inculpatului sub raportul pericolozității sale, decurgând, în primul rând, din faptă și din împrejurările în care aceasta a fost săvârșită, iar în al doilea rând, din persoana infractorului, care trebuie studiată.

În aceste condiții, Colegiul penal conchide că, stabilirea unei pedepse non privative de libertate nu este rațională în circumstanțele stabilite la caz și nu ar asigura scopul pedepsei penale prevăzut de art. 61 alin. (2) Cod penal, care reglementează, că pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Mai mult, Colegiul penal statuează că, o pedeapsă prea blândă va fi apreciată ca o atitudine tolerantă din partea statului a comportamentului prejudiciabil și va diminua încrederea societății în eficacitatea și echitatea sistemului de justiție, or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Astfel, este important de specificat că, în cazul unei privări de libertate, este deosebit de important să fie respectat principiul general al securității juridice.

Prin urmare, este esențial ca condițiile privării de libertate să fie clar definite în dreptul național și legea însăși să fie previzibilă în aplicare pentru a satisface cerința "legalității", un standard din practica CEDO, care impune normelor de drept să fie suficient de precise, întrucât să permită persoanei, să prevadă rezonabil consecințele ce pot deriva dintr-un anumit comportament în circumstanțele particulare ale cauzei sale.

În cele din urmă, Colegiul penal, atestă că, la caz, inculpatul a avut parte de un proces penal echitabil în privința sa, unde instanțele de fond, primordial, în scopul neadmiterii privării arbitrare de libertate, au ținut cont ca pedeapsa inculpatului să fie una echitabilă și proporțională scopului Legii penale.

În aceste condiții, eroarea de drept specificată în recurs, nu și-a găsit confirmare la examinarea acestuia, cele descrise căpătând forma unor alegații declarative care nu pot fi puse la baza admisibilității recursului ordinar.

Prin urmare, se constată, că instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61, 75 Cod penal, ținând cont de scopul pedepsei, caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite.

Mai mult ca atât, Colegiul penal conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România din 16.02.2010*, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În acest context, Colegiul penal atestă că, instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel, nu a comis erori de drept, care ar genera casarea deciziei adoptate, fapt ce impune inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2), pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DE C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul *Antoci Maria* în numele inculpatului *Moisei Cristin*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2022, în cauza penală în privința lui **Moisei Cristin XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 27 iulie 2023.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Eremciuc Ghenadie

Talpă Boris